

Wally Moes

DONKER LAREN

(fragment)

Wie het tegenwoordige Laren bezoekt en langs alle hoofd- en binnenwegen, grillig verstrooid op de vroegere graskampen, velden en akkers, overal in de rondte tot ver buiten het dorp, de tallooze, met slechts enkele uitzonderingen meer of minder leelijke, meer of minder zonderlinge villa's ziet, waartusschen hier en daar een oud vervallen boerenhuis met zijn figuur verlegen schijnt; wie de Laarder jonge meisjes ziet loopen met Cléo de Mérode kapsels, breedgerande hoeden en modieuze steedsche kleren, de opgeschoten jongens met garibaldi's en wit voor; wie de rijkelui's schoolkinderen door elegante mama's, livereibedienden of kinderjuffrouwen naar het grandiose Gooische schoolgebouw ziet brengen, en impertinente auto's, door bebrilde monsters bestuurd, onophoudelijk over de wegen ziet stuiven, kan zich geen voorstelling maken, hoe voor veertig jaar ditzelfde dorp er uitzag.

Droomverloren lag het daar, als over 't hoofd gezien en vergeten door het rusteloos voortstuwende leven, nederig, stemmingsvol en in harmonie met de intiem-teere natuur, omringd door wijde akkers en onafzienbare heide.

Nog heeft, in 't hart van het dorp, de groote kerkbrink zijn zeldzaam mooi geplante boomenrijen. Van Oost naar West en van Noord naar Zuid, regelmatig naast elkander en zich kruisend, loopen de lange lanen; de slanke, grijsgroene stammen rekken zich statig ten hemel, en als Gotische bogen vereenigen zich de welvende kruinen.

Maar de lage, oude huizen rondom den Brink zijn bijna alle verdwenen. Op de plaats van het tegenwoordige up to date hotel stond toen een genoegelijk-primitief dorpslogement, met een typisch uithangbord, waarop in verweerde kleuren een vergulden postwagen te zien was, en de smidse er tegenover deed tegelijk dienst als postkantoor. Als men, om z'n brieven te brengen en te halen, vrijelijk het altijdopenstaande kantoortje in een hoek van de smederij binnentrad, kwam de dikke, jolige oude smid zoo van z'n vuur en z'n aanbeeld, en spelde, met een grooten hoornen bril op den rooden neus, langzaam en nieuwsgierig de adressen uit.

En naar alle richtingen verderop lagen in hun ongerept nederig schoon de eeuwenoude boerderijen. Onder de hooge lindeboomen door, die als trouwe wachters de voorgevels beschutten, knipoogend vriendelijk de kleine ruitjes der vensters. En de zijflanken waren bijna niet anders dan